

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ДОНБАСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»

КАФЕДРА ПРИКЛАДНОЇ ПСИХОЛОГІЇ

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ

ПСИХОЛОГІЯ ОРГАНІЗАЦІЙ

ПІДГОТОВКИ ЗДОБУВАЧІВ СТУПЕНЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ МАГІСТРА

В ГАЛУЗІ ЗНАНЬ 05 «СОЦІАЛЬНІ ТА ПОВЕДІНКОВІ НАУКИ»

ЗА СПЕЦІАЛЬНІСТЮ 053 «ПСИХОЛОГІЯ»

Слов'янськ – 2016 р.

РОЗРОБЛЕНО ТА ВНЕСЕНО КАФЕДРОЮ ПРИКЛАДНОЇ ПСИХОЛОГІЇ

УКЛАДАЧ ПРОГРАМИ: кандидат психологічних наук,
доцент кафедри прикладної психології Осика О.В.

РЕЦЕНЗЕНТИ: кандидат психологічних наук, доцент кафедри психології Резнікова О.А.,
кандидат психологічних наук, доцент кафедри прикладної психології Єгорова О.Б.

ВСТУП

Навчальна програма вивчення дисципліни «Психологія організацій» складена відповідно до освітньої програми та навчального плану підготовки здобувачів ступеня вищої освіти магістр спеціальності 053 Психологія.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є психологічні закономірності діяльності та розвитку організацій

Міждисциплінарні зв'язки: психодіагностика, психологія управління, психологія праці та інженерна психологія, економічна психологія

Програма навчальної дисципліни містить такі змістові модулі:
Змістовий модуль 1. Зміст та особливості діяльності психологів в організації

1. Мета й завдання навчальної дисципліни

1.1. **Метою** викладання навчальної дисципліни «Психологія організацій» є оволодіння теоретичними знаннями про сутність організацій та технологіями ефективного вирішення актуальних психологічних проблем в управлінській та професійній діяльності менеджерів й персоналу

1.2. Основними **завданнями** вивчення дисципліни «Психологія організацій» є здійснення психологічного аналізу змісту та структури організацій; вивчення психологічних основ управління організаціями; обґрунтування психологічних основ управління організаціями; дослідження особливостей ефективної взаємодії працівників та організації; вивчення психологічних основ забезпечення психічного здоров'я працівників організації.

1.3. За результатами вивчення дисципліни у здобувачів повинні бути сформовані такі компетентності:

загальні: готовність до оволодіння теоретичними знаннями про сутність організацій та технологіями ефективного вирішення актуальних психологічних проблем в управлінській та професійній діяльності менеджерів й персоналу

спеціальні: здатність системно й оперативно використовувати в практичній діяльності основні технології роботи організаційних психологів.

На вивчення навчальної дисципліни відведено 90 години / 3 кредити ECTS.

2. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Зміст та особливості діяльності психологів в організації

Тема 1. Поняття про організації та їх основні функції

Сутність організацій, їх соціально - економічні та соціально-психологічні функції. Роль менеджерів у забезпеченні ефективного управління організаціями. Персонал як основа ефективної діяльності організацій. Основні підходи та принципи аналізу діяльності організацій в сучасних умовах.

Тема 2. Роль організаційної психології у забезпеченні ефективної діяльності організацій

Про необхідність переходу від психології управління до організаційної психології. Предмет та основні завдання організаційної психології. Особливості академічної

психології та практичної організаційної психології. Психологічна допомога як головна мета практичної організаційної психології.

Тема 3. Основні моделі психологічної служби для вирішення проблем в організаціях.

Поняття про модель психологічної служби. "Суспільна", "організаційна", "групова" та "особистісна" моделі психологічної служби. "Екстремальна" і "стабільна" моделі психологічної служби. "Безпосередня" та опосередкована" моделі психологічної служби.

Тема 4. Основні види діяльності організаційних психологів

Просвітницька діяльність організаційних психологів. Роль діагностичної та експертної діяльності організаційних психологів.

Прогнозування і профілактика як види діяльності організаційних психологів. Особливості психокорекційної, психоконсультативної та психотерапевтичної діяльності організаційних психологів.

Тема 5. Використання інтерактивних технік у процесі реалізації технологічного підходу в роботі організаційних психологів

Поняття про інтерактивні техніки. Роль організаційно-спрямовуючих інтерактивних технік у формуванні психологічної культури менеджерів і персоналу організації. Використання змістовно-сміслових інтерактивних технік для психологічної підготовки менеджерів і персоналу організацій. Застосування рольових ігор та тренінгів для психологічної підготовки менеджерів і персоналу організацій.

3. Рекомендована література

1. Абрамова Г.С. Введение в практическую психологию / Г.С.Абрамова – М.: Международная педагогическая академия, 1994. – 237с.
2. Андрушків Б.М. Основи менеджменту / Б.М.Андрушків, О.Є. Кузьмин – Львів: Мир, 1996. – 385 с.
3. Анцупов А.Я. Конфликтология / А.Я.Анцупов И.А.Шитилов – М.: Экономика, 1999. – 258 с.
4. Аширов Д.А. Организационное поведение / Д.А.Аширов. – М.: МЭСИ, 2001. – 510 с.
5. Бандурка А.М. Психология управления / А.М.Бандурка, С.П.Бочарова, Е.В.Землянская – Харьков: Фортуна-Пресс, 1998. – 464 с.
6. Блейк Г.Д. Научные методы управления: / Г.Д.Блейк, Ж.С.Моутон (пер. с англ.) – К.: Наукова думка, 1990. – 247 с.
7. Бондаренко О.Ф. Психологічна допомога особистості./ О.Ф.Бондаренко – Харків: Фоліо, 1996. – 237с.
8. Боумэн К. Основы стратегического менеджмента / К.Боумен (пер.с англ.) – М.: Банки и биржа, 1997. — 175 с.
9. Бундард Ф. Тренинг навыков консультирования. / Ф.Бундард - СПб.: Питер, 2002. – 256с.
10. Буткевич Т.В. Конфликтология с основами психологии управления / Т.В.Буткевич - Учеб. пособие. – М.: Центр учебной литературы, 2005. – 456 с.
11. Гиган И.С. Психология делового общения: Конспект лекций / И.С.Гиган – К.: КМУ ГА, 1996. – 62с.
12. Гринберг Дж. Управление стрессом / Дж.Гринберг - СПб.: Питер, 2002. – 496 с.
13. Гришина Н. В. Психология конфликта / Н.В.Гришина – СПб.: Питер, 2000. – 258 с.
14. Дафт Р.Л. Менеджмент / Р.Л.Дафт (пер. с англ.) – СПб.: Питер, 2000. – 832 с.
15. Дафт Р.Л. Организации: Учебник для психологов и экономистов / Р.Л.Дафт – СПб.: Прайм-ЕВРОЗНАК, 2001. – 852 с.
16. Драккер П. Управление, нацеленное на результат/ П.Драккер (пер. с англ.) – М.: Технолог. школа бизнеса, 1994. – 200 с.
17. Занковский А.Н. Организационная психология / А.Н.Занковский - Учеб. Пособие для вузов – М.:Флінта: МПСИ, 2000. – 246 с.

18. Зимбардо Ф. Социальное влияние / Ф.Зимбардо, М.Лейппе – СПб.: Питер, 2000. – 448 с.
19. Зингер В. Руководить без конфликтов./ В.Зингер, Л.Ланге — М.: Экономика, 1990. — 857 с.
20. Зинкевич-Евстигнеева Т. Технология создания команды./ Т.Зинкевич-Евстигнеева, Д.Фролов, Т.Грабенко – СПб.: Речь, 2002. – 216 с.
21. Казмиренко В.П. Соціальна психологія організацій / В.П.Казмиренко – К.: МАУП, 1993. – 384 с.
22. Калинич І. Психологія ділового спілкування / І.Калинич – Ужгород: Мистецька лінія, 1999 – 112 с.
23. Карамушка Л.М. Психологія управління закладами середньої освіти. Монографія / Л.М.Карамушка – Київ: Ніка – центр, 2000. – 328 с.
24. Карамушка Л.М. Психологія управління: Навч. посібник./ Л.М.Карамушка – К.: Міленіум. 2003. – 344с.
25. Карлоф Б. Деловая стратегия: / Б.Карлоф: пер. с англ. – М.: Экономика, 1991. – 239 с.
26. Кісарчук З. Просвітницька і профілактична робота /З.Кісарчук – К.: Либідь, 1999. – С. 256 – 266.
27. Кларин М. В. Корпоративный тренинг от А. до Я / М.В.Кларин – М.: Дело, 2000. – 224 с.
28. Козлов В.В.. Управление конфликтом / А.А.Козлова – М.: Эксма, 2004. – 224 с.
29. Коломинский Н.Л. Психология менеджмента в образовании (социально-психологический аспект): Монография. / Н.Л.Коломинский - К.: МАУП, 2000. – 286 с.
30. Корнелиус Х. Выигрывать может каждый. Как разрешать конфликты /Х.Корнелиус, Ш.Фейр – М.: СТРИНГЕР, 1992. – 212 с.
31. Красовский Ю.Д. Организационное поведение / Ю.Д.Красовский – М.: ЮНИТИ, 1999. – 480 с.
32. Кристофер Э., Смит Л. Тренинг лидерства / Є.Кристофер, Л.Смит –СПб.:Питер, 2001. – 320с.
33. Ложкин Г.В. Профилактика конфликтов в первичных трудовых коллективах /Г.В.Ложкин – К.,1990. – 162 с.
34. Ложкин Г.В. Практическая психология конфликта: Учеб. пособ./Г.В.Ложкин, Н.Н.Повякель – К.: МАУП, 2000. – 256 с.
35. Лозница В.С. Психология менеджмента: Учеб. пособие. / В.С.Лозница – М .: ООО "УВПК" Экс Об ", 2000. – 512 с.
36. Малец Л. Внимание "выгорание"// Персонал./Л.Малец – 2000. – №2.–С.99–102.
37. Мастенбрук У. Управление конфликтными ситуациями и развитие организации / У.Мастенбрук – М.: Инфра-М, 1996. – 318 с.
38. Мельник Л.П. Психология управления: Курс лекций. / Л.П.Мельник – К .: МАУП, 1999. – 176 с.
39. Моля Е.Г. Менеджмент: организационное поведение. / Е.Г.Моля – М.: Финансы и статистика, 1998. – 160 с.
40. Орбан–Лембрик Л.Е. Психологія управління: Навч. посібник./ Л.Е.Орбан-Лембрик – Івано-Франківськ: "Плай", 2001. – 695 с.
41. Орбан-Лембрик Л.Е. Основы психологии управления: Монография./Л.Е.Орбан-Лембрик – Івано-Франковск: Плай, 2002. – 426 с.
42. Организационное поведение: Учеб, пособие. для самост. изуч. дисц. / Л.Н.Савчук, Н.Ю.Бутенко, А.Н Власова и др. – М .: Финансы, 2001. -249 с.
43. Панасик А. Ю. Управленческое общение. / А.Ю.Панасик – М.: Экономика, 1990. – 112с.
44. Пірен М.І. Основи конфліктології./ М.І.Пірен – К.: 1997. – 212с.
45. Платонов Ю.П. Путь к лидерству. / Ю.П.Платонов – СПб.: Речь, 2006. – 348 с.

46. Плотин А. Корпоративное управление: Лицом к лицу с парадоксами: / А.Плотин, Ф.Нойбауер: пер. с англ. – К.: Основы, 1997. – 802 с.
47. Психология деловых конфликтов. Хрестоматия: Учебн. пособ. для факультетов: психологических, экономических и менеджмента. – Самара: Издательский дом "Бахрам-М", 2007. – 748 с.
48. Пугачев В.П. Тесты, деловые игры, тренинги в управлении персоналом / В.П.Пугачев – М.: Аспект-Пресс, 2001. – 320 с.
49. Скотт Дж. Г. Конфликты, пути их преодоления. / Дж.Г.Скотт – К.: Внешторгиздат, 1991. – 192 с.
50. Стаут С. Управленческий тренинг./ С.Стаут – СПб: Питер, 2002. – 256 с.
51. Столяренко Л.Д. Психология делового общения и управления. /Л.Д.Столяренко – Ростов-на-Дону: Феникс, 2001. – 512 с.
52. Стюарт Дж. Тренинг организационных изменений. / Дж. Стюарт–СПб: Питер, 2001 – 256 с.
53. Технології роботи організаційних психологів: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів та слухачів інституту післядипломної освіти/ За наук. ред. Л.М.Карамушки. – К.: Фірма "Інкос", 2005. – 366с.
54. Урбанович А.А. Психология управления: Учеб. пособ. / А.А.Урбанович – Минск: Харвест, 2001. – 640 с.
55. Фельзер А.Б. Техника работы руководителя. / А.Б.Фельзер, А.В.Доброневский – М.: Высшая школа, 1993. – 342 с.
56. Фоекль К. Сплоченность и толерантность в группе. Психологические игры и упражнения. / К.Фоекль – М.: Генезис, 2002. – 336с.
57. Хоронжий А. Г. Основы соціального управління: Курс лекцій./ А.Г.Хоронжий – Львов: Магнолія Плюс, 2006. – 220 с.
58. Швалб Ю.М. Практична психологія в економіці та бізнесі. /Ю.М.Швалб, О.В.Данчева – К.: Лібра, 1998. – 270 с.
59. Щекин Г.В. Практическая психология менеджмента./ Г.В.Щекин – К.: МАУП, 1994. – 399 с.
60. Щекин Г.В. Теория социального управления: Монография./ Г.В.Щекин – К.: МАУП, 1996. –408с.
61. Щекин Г.В. Как эффективно управлять людьми: психология кадрового менеджмента. / Г.В.Щекин – К.: МАУП, 1999. – 400 с.

4. Форма підсумкового контролю успішності навчання – залік

5. Засоби діагностики успішності навчання –поточне тестування, контрольна робота